

ૐ
શ્રી પરમહંસપાણી દેવાય નમઃ

પત્રાંક - ૧૬૬

હિતશિક્ષા - ૧, ૨

WORKSHEET

Marks : 100

નામ : ટે.નં. : યુપ :

(I) નીચે અમુક અડધા શબ્દો આપ્યા છે. તેમાંથી દરેક પ્રશ્નના ઉત્તરરૂપે બે અડધા શબ્દો જોડીને એક શબ્દમાં જવાબ આપો. (દા.ત. અનુ, ભવ = અનુભવ)

Marks : 10

(દેવ, સત્, અહં, આત્મ, પુરુષ, રણ, ગુરુ, જ્ઞાન, જાગ, કાર)

- (૧) આચરણ કરતાં મહત્વનું શું છે?
- (૨) હું સદ્ગુરુ પાસે શેને શણગારવા નહીં, પણ તોડવા આવ્યો છું?
- (૩) સદ્ગુરુમાં પરમેશ્વરબુદ્ધિ કયો શબ્દ બતાવે છે?
- (૪) અસદ્ગુરુમાં શું ન હોવાથી તેમના આશ્રયનો નિષેધ કરવામાં આવ્યો છે?
- (૫) જેમ પતિ ન મળે, છોકરો મળે તેમ મને કોણ મળશે જેમના પ્રત્યે હું અર્પણ થઈશ?

(II) સાચો જવાબ પસંદ કરો.

Marks : 10

(૧)ના બોધમાં પરમકૃપાળુદેવે મુમુક્ષુઓ માટે રોજ થોડું મુખપાઠ કરવા જણાવ્યું હતું.

(a) ઈડર (b) વસો (c) ઉત્તરસંડા

(૨) વાંછાઓ, વિકારો, વિકલ્પોની મંદતા થવાથી જે શાંતિ લાગે તે

(a) ઔપચારિક (b) ઔપશમિક (c) આત્મિક

(૩) વિપરીત નિર્ણય સાથે વિચારણા કરવી તે

(a) સંદેહ (b) શંકા (c) તર્ક-વિતર્ક

(૪) સદ્ગુરુની આજ્ઞાનેથી સમ્મત થવાથી વિવેક ગુણ પ્રગટે છે.

(a) બુદ્ધિ (b) હૃદય (c) ઉપચાર

(૫) સુંદરતાનું સુખ વાસ્તવિક છે.

(a) ગુલાબની (b) કેક્ટસની (c) ન ગુલાબની, ન કેક્ટસની

(III) જોડકાં બનાવો.

Marks : 10

(૧) મારી ભૂલ	a) વિષ્ણુનો કીડો
(૨) વ્યર્થ જીવન	b) ચપટી
(૩) મિથ્યાબોધની પ્રબળતા	c) અરણ્યરુદ્ધન
(૪) ગરજરહિત આગળ ઉપદેશ	d) હિમાલય
(૫) પરમપ્રેમથી સહજમાત્રમાં કાર્ય	e) બિખારીનું સ્વપ્ન

(૧)..... (૨)..... (૩)..... (૪)..... (૫).....

(IV) વિધાન સાચું છે કે ખોટું તે જણાવો. જો ખોટું હોય તો કારણ આપો.

Marks : 10

(૧) માયિક સુખની સર્વ પ્રકારની વસ્તુનો અભાવ કરવાનો બોધ પરમકૃપાળુદેવે પ્રથમ હિતશિક્ષામાં આપ્યો છે.

.....

(૨) જો સદ્ગુરુ અને શાસ્ત્રમાં જુદું લાગે તો શાસ્ત્રનાં વચનોમાં સુધારો કરી લેવો જોઈએ.

(૩) તન-મનની સુવિધા સાચવવી અને સદ્ગુરુ પ્રત્યે પૂર્ણ સમર્પણ બન્ને સાથે શક્ય નથી.

(૪) વિષયો ન હોય છતાં વાંછા હોઈ શકે, પરંતુ વિષયો હોય અને વાંછા ન હોય એવું બની ન શકે.

(૫) આજ્ઞામાં અને વિભાવમાં અનંતો લાભ દેખાય ત્યારે આજ્ઞાપાલન યથાર્થ થાય.

(V) પત્રના શબ્દો સમજાવો.

Marks : 10

(૧) કાં તો સુખ છે, કાં તો સુખ નથી. તો 'માયિક સુખ' એટલે શું?

(૨) જ્યારથી એ વાક્ય શ્રવણ કર્યું

(૩) કમ

(૪) શોધ

(૫) મનથી અર્પણબુદ્ધિ

(VI) એક વાક્યમાં જવાબ આપો.

Marks : 10

(૧) આત્મસ્વરૂપની પ્રાપ્તિ અર્થે યથાર્થ શ્રવણ માટે કઈ ચાર ચીજ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ દર્શાવી?

(૨) જીવને ભોગ કયરા જેવા લાગે તો શું કરશે અને સોનું જેવા લાગે તો શું કરશે?

(૩) પહેલી હિતશિક્ષા અને બીજી હિતશિક્ષા વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

(૪) સદ્ગુરુ જીવનનું પ્રબળ આકર્ષણ બનવા એટલે શું?

(૫) જીવ સદ્ગુરુની કઈ વાતો સહજતાથી સ્વીકારે છે અને કઈ વાતો સ્વીકારવામાં તેને વાંધો આવે છે?

(VII) ટૂંકાણમાં જવાબ લખો.

Marks : 20

(૧) પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ અભિપ્રાય સુધારવા શા માટે ભાસવા (feelings) પર ભાર મૂક્યો? અભિપ્રાય સુધારવાની પ્રક્રિયા સંક્ષેપમાં સમજાવો.

(૨) છોકરી શોધતાં તેનામાં શું શું હોવું જોઈએ તે દષ્ટાંતને સંક્ષેપમાં લખી સદ્ગુરુની શોધ સમજાવો.

(૩) તિબેટ - સ્વર્ગ. આ દષ્ટાંતને સંક્ષેપમાં લખી મતિકલ્પનાથી કેમ કાર્ય ન કરાય તે સમજાવો.

(૪) નિઃશંકતા સમજાવવા માટે પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ નિષ્કામતાનો વિષય કેમ લીધો? બે પ્રકારની સકામતા સમજાવો.

(૫) આજ્ઞાપાલનથી માધિક વાસનાનો અભાવ કેવી રીતે થાય છે?

(VIII) માધિક સુખની સર્વ પ્રકારની વાંછા છોડવા સંબંધી મારી જાતિ તોડો.

Marks 20

(૧) સ્ત્રી સુંદર છે તેથી મને તેના પ્રત્યે આકર્ષણ થાય છે.

(૨) a) ભોગમાં સુખ છે, કારણ કે મને સુખ અનુભવાય છે.

b) જેની પાસે ભોગ નથી તે સુખી નથી.

(દષ્ટાંત સાથે બન્ને મુદ્દાનું સમાધાન લખો.)

(૩) ભલે વિષયભોગની પશ્ચાત્ દુઃખ છે, પરંતુ ત્યાં સુધી તો દુઃખ નથી. (કોઈ પણ ચાર મુદ્દા લખો.)

(૪) માયિક સુખની વાંછા છોડવાના ક્રમનો અભ્યાસ કરવા પાછળ પરમકૃપાળુદેવનો રહસ્યાર્થ છે તીવ્રતાવાળી ચીજો પહેલાં છોડવી અને પછી મંદતાવાળી ચીજો છોડવી.

(૫) અંતે તો વસ્તુનો ત્યાગ કરવાનો જ છે, તો સમજણ સુધારવાની જરૂર નથી. સીધો ત્યાગ કરવામાં કોઈ નુકસાન નથી.

ઉપરના સમાધાનથી મને દૃઢ નિશ્ચય થયો છે કે માયિક સુખની સર્વ પ્રકારની વાંછા ગમે ત્યારે પણ છોડ્યા વિના છૂટકો થવો નથી અને અત્યારથી જ હું તે ક્રમનો અભ્યાસ કરવામાં પ્રવર્તીશ.

* * *